

OBSAH

1	Vliv tepla na spolehlivost elektronických součástek	9
2	Druhy šumu	11
2.1	Tepelný šum (Johnsonův) nazývaný rovněž bílým šumem	11
2.2	Výstřelový šum (Schottkyho šum)	11
2.3	Blikavý šum	12
2.4	Praskavý šum	12
2.5	Celkový šum	12
3	Nauka o teple	13
3.1	Tepelný stav	13
3.2	Tepelná energie	13
3.3	Měření teploty	13
3.4	Teplo, množství tepla (tepelná kapacita)	14
3.5	Skupenské teplo	16
4	Vliv tepla na roztažnost látek	17
4.1	Tepelná roztažnost tuhých látek	17
4.1.1	Délková roztažnost	17
4.1.2	Plošná roztažnost	18
4.1.3	Objemová roztažnost	18
4.2	Tepelná roztažnost kapalin	19
4.3	Tepelná roztažnost plynů	19

5	Základní způsoby přenosu tepla	20
5.1	Přenos tepla (sdílení tepla) vedením	21
5.2	Sdílení tepla konvekci (prouděním)	22
5.3	Přenos tepla zářením (radiací – sáláním)	26
6	Chlazení elektronických součástek (především polovodičových)	30
6.1	Ztrátový výkon elektronických součástek	31
6.1.1	Trvalé (klidové) výkonové zatížení	31
6.1.2	Pulzní výkonové zatížení (pro pravouhlý impuls)	31
6.1.3	Tepelný odpor chladicího obvodu	32
7	Různé způsoby chlazení používané v elektronice	35
7.1	Chlazení vzduchem	36
7.1.1	Přirozené chlazení vzduchem	36
7.1.2	Deskové chladiče	40
7.1.3	Žebrované (profilované) chladiče	41
7.2	Výpočet chlazení elektronického zařízení pomocí odvodu tepla do klidného okolního vzduchu	45
7.3	Nucené chlazení proudícím vzduchem	47
7.4	Chlazení pomocí kapalinového média	53
7.5	Zvláštní způsoby kapalinového chlazení	58
7.6	Využití změny skupenství (fázové proměny) pro chladicí účely	59
7.7	Využití bublinového varu k chladicím účelům v elektronice	61
7.8	Využití tepelných trubíc k chlazení v elektronice	66
7.9	Chlazení v elektronice pomocí zkapalněných plynů	67

Příloha 1

Vybrané typy chladičů pro odvod tepla z polovodičových součástek 70

P1.1	Speciální chladiče pro polovodičové usměrňovače (diody, tyristory, triaky)	71
P1.2	Chladič pro chlazení proudícím vzduchem	72
P1.3	Chladič s lokálním ventilátorem pro chlazení procesorů	72
P1.4	Velkokapacitní chladicí agregáty	73
P1.5	Chladiče pro vodní chlazení	74

Příloha 2

Teploměry a měření teploty v elektronice 76

P2.1	Přímo ukazující teploměry	76
P2.1.1	Teploměry pracující na principu roztažnosti kapalin nebo plynu	76
P2.2	Nepřímo ukazující teploměry	78
P2.3	Regulátory teploty	78
P2.4	Snímače teploty	81
P2.4.1	Kontaktní (nespojité) snímače teploty	81
P2.4.2	Materiály pro zhotovení termoelektrických snímačů	83
P2.4.3	Termoelektrické snímače pro nízké teploty	84
P2.4.4	Termoelektrické snímače pro vyšší teploty	84
P2.5	Polovodičové součástky citlivé na teplotu	85
P2.5.1	Termistory	85
P2.6	Vliv teploty na vlastnosti polovodičových diod a tranzistorů	87
P2.7	Použití polovodičových diod pro měření teploty	89
P2.7.1	Závislosti velikosti proudu diodou na teplotě v propustném směru	89
P2.7.2	Závislosti velikosti proudu diodou na teplotě v nepropustném směru	91
P2.8	Vliv teploty na odpor kovů	92
P2.9	Kovové odporové snímače teploty	93
P2.10	Měření oteplení vinutí elektrických strojů	93

Příloha 3

Ventilátory **95**

P3.1 Volba vhodného ventilátoru 103

Příloha 4

Příklady výpočtu chladicích obvodů **104**

Příklad 1 104

Příklad 2 105

Příklad 3 106

Příklad 4 107

Příklad 5 108

Příklad 6 108

Literatura **110**

Knihy nakladatelství BEN **114**

Adresy prodejen technické literatury **119**

Pár slov o nakladatelství **120**

Seznam tabulek

Tab. 1	Hodnoty měrného tepla c_p pro různé látky	15
Tab. 2	Hodnoty skupenského tepla pro různé látky	16
Tab. 3	Koeficienty délkové teplotní roztažnosti látek	17
Tab. 4	Koeficienty objemové teplotní roztažnosti kapalin	18
Tab. 5	Koeficienty tepelné vodivosti látek	22
Tab. 6	Různé způsoby styků polovodiče s chladičem	23
Tab. 7	Jednotlivé druhy proudění chladicího média	24
Tab. 8	Tepelné vlastnosti vzduchu při atmosférickém tlaku v závislosti na teplotě	26
Tab. 9	Koeficient sálavosti	27
Tab. 10	Ekvivalentní veličiny a zákony tepelně-elektrické analogie	28
Tab. 11	Korekční faktory podle plochy chladičí desky	34
Tab. P2.1	Termoelektrické napětí	80
Tab. P2.2	Měrný odpor a teplotní koeficient u diod a tranzistorů	92
Tab. P3.1	Tabulka ventilátorů vyráběných firmou Sunon	98